

[] AANTEKENEN PER POST [] PER FAX 030-2543280

Bestuursrecht

Sprengers Advocaten
tav de heer mr. R. van der Stege
Postbus 14067
3508 SC Utrecht

bezoekadres
Prins Clauslaan 60
2595 AJ Den Haag

correspondentieadres
Postbus 20302
2500 EH Den Haag

t 088-3622200
f
www.rechtspraak.nl

datum 15 maart 2019
onderdeel Team administratie 2 - Vovo
contactpersoon mevr M.L.L. Naarden
doorkiesnummer 088-3612027
ons kenmerk zaaknummer SGR 19 / 1753 BESLU V275
uw kenmerk
bijlage(n)
faxnummer afdeling 088-3610660
onderwerp het verzoek van Algemeen Christelijke Politiebond e.a. te Leusden

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte heer,

Over het verzoek om een voorlopige voorziening met zaaknummer SGR 19 / 1753 BESLU V275 deel ik u mee dat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een ECLI-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Als u een rechtsmiddel kunt instellen tegen deze uitspraak, dan is dat onder de uitspraak vermeld.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Bestuursrecht

zaaknummer: SGR 19/1753

uitspraak van de voorzieningenrechter van 15 maart 2019 op het verzoek om een voorlopige voorziening van

**de Algemeen Christelijke Politiebond (ACP), te Leusden,
de Nederlandse Politiebond, te Utrecht,
de vereniging van Middelbare en Hogere Politieambtenaren, te Amsterdam,
de Algemene Nederlandse Politie Vereniging, te Utrecht, verzoekers
(gemachtigde: mr. R. van der Stege en mr. M. Vaessen),**

tegen

**de burgemeester van Den Haag, verweerder
(gemachtigden: mr. R.W.I. Alkema en drs. J.B. Ludwig).**

Procesverloop

Bij e-mail van 27 februari 2019 hebben verzoekers aan verweerder een kennisgeving gedaan van een demonstratie op maandag 18 maart 2019. Daarbij is aangegeven dat de kennisgeving ook geldt voor de aan deze actie deelnemende sectoren binnen de veiligheidsketen en voor de overige sectoren vallend onder de federaties FNV, CNV, VCP en Ambtenarencentrale. De actie start om 12:00 uur op het Malieveld. Aan dit gedeelte van de actie nemen diverse vakorganisaties binnen de veiligheidssector deel. Vanaf ongeveer 14:00 uur zullen verschillende andere sectoren, verenigd in de federaties FNV, CNV, VCP en Ambtenarencentrale, aansluiten bij de actie op het Malieveld. Vervolgens willen verzoekers met alle deelnemers de volgende demonstratieve tocht door het centrum van Den Haag lopen:

Malieveld, Koekamplaan, Bosbrug, Prinsessegracht, Dr. Kuiperstraat, Mauritskade, Parkstraat, Lange Voorhout, Toernooiveld, Lange Vijverberg, Buitenhof, Hofweg, Spui, Kalvermarkt, Fluwelen Burgwal, Herengracht, Laan van Reagan en Gorbatsjov, Malieveld.

Verweerder heeft aan verzoekers zijn voornemen kenbaar gemaakt om een beperking aan de demonstratie op te leggen, die inhoudt dat een andere route moet worden gelopen dan de door verzoekers beoogde route. Tijdens een zienswijze gesprek hebben verzoekers hierover hun zienswijze naar voren gebracht.

Op 12 maart 2019 heeft de politie een advies uitgebracht. Mede op grond van dit politieadvies heeft verweerder bij besluit van 12 maart 2019 (het bestreden besluit) besloten dat verzoekers tijdens de demonstratie op 18 maart 2019 niet de door hun aangemelde route kunnen lopen en dat zij in plaats daarvan tijdens de demonstratie de volgende route kunnen lopen:

Malieveld, Bosbrug, Prinsessegracht, Koninginnegracht, Dr. Kuiperstraat, Mauritskade, Parkstraat, Kneuterdijk, Lange Vijverberg, Toernooiveld, Korte Voorhout, Bosbrug, Malieveld.

Verzoekers hebben tegen het bestreden besluit bezwaar gemaakt. Zij hebben de voorzieningenrechter verzocht om bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat het bestreden besluit wordt geschorst en dat verzoekers alsnog in de gelegenheid worden gesteld de demonstratie op 18 maart 2019 te lopen over de door hen beoogde route.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 14 maart 2019. Verzoekers hebben zich laten vertegenwoordigen door hun gemachtigden. Tevens zijn verschenen de heer A. de Kok, actievoordinator gezamenlijke politievakorganisaties en de heer G. van de Kamp, voorzitter van de ACP. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigden.

Overwegingen

1. Het oordeel van de voorzieningenrechter heeft een voorlopig karakter en bindt de rechtbank in een (eventueel) bodemgeding niet.

De voorzieningenrechter overweegt dat verzoekers spoedeisend belang hebben als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), nu verweerder met het bestreden besluit enkele dagen voor de geplande demonstratie een beperking heeft opgelegd door te bepalen dat verzoekers een deel van de door hun beoogde route niet mogen lopen.

2. Verweerder heeft op grond van artikel 5 van de Wet openbare manifestaties (Wom) de beperking opgelegd dat de demonstratie deels langs een andere route moet worden gelopen, kort gesteld, ter voorkoming en bestrijding van wanordelijkheden en in het belang van het verkeer.

3. Verzoekers zijn het niet eens met het bestreden besluit en voeren daartoe kort samengevat het volgende aan. De beperking is in strijd met de Wom en het grondrecht op het voeren van een collectieve actie. Hierbij heeft verweerder onder meer gewezen op artikel 6, vierde lid van het Europees Sociaal Handvest (ESH), in samenhang met artikel G, eerste lid, van het ESH, waaruit blijkt dat beperkingen van het recht op collectieve actie zijn toegestaan als zij bij wet zijn voorgeschreven en noodzakelijk zijn voor onder meer de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen en voor de bescherming van de openbare orde. Volgens verzoekers gaat het niet aan om via de bestuurlijke weg het klassieke grondrecht op het voeren van collectieve actie te beperken. Er is voorts geen dringend maatschappelijke noodzaak. In dit kader brengen verzoekers naar voren dat een vergelijkbare actie in 2015 in Den Haag al heeft laten zien dat ook 7.500 actievoerende agenten niet leiden tot wanordelijkheden. Volgens verzoekers dient het uitgangspunt van het demonstratiebeleid met betrekking tot het kernwinkelgebied mede getoetst te worden aan de specifieke omstandigheden die zich voordoen. De demonstratie zal plaatsvinden op een maandagmiddag waarop normaal gesproken nauwelijks sprake is van winkelend publiek en het ook voor het overige rustig is in de binnenstad van Den Haag volgens verzoekers. Verder is het aannemelijk dat het openbaar vervoer in alle gevallen grote hinder zal ondervinden van de demonstratie en dit is ook het geval bij de route die door verweerder is bepaald. Voor de calamiteitenroute van hulpdiensten die over het Spui en

de Hofweg moeten rijden zal altijd ruimte blijven door een gedeelte van de looproute aldaar vrij te houden. Verder zal er voor vermenging niet gevreesd hoeven worden. Het gaat bij de aangemelde tegendemonstratie volgens verzoekers om een éénmansactie, waarbij ook in het geval van verlegging van de route rekening mee zal moeten worden gehouden. Overigens worden volgens verzoekers op de beoogde route demonstraties gehouden, zoals bijvoorbeeld de Nederlandse Veteranendag. Ten slotte stellen verzoekers zich op het standpunt dat de door verweerder bepaalde route risicovol is, omdat deze route korter is en daarom snel zal kunnen vollopen.

4. De voorzieningenrechter komt tot de volgende beoordeling.

4.1. Voorop staat dat het recht op betoging een grondrecht is. De Wom biedt regels waaronder beperkingen kunnen worden opgelegd.

4.2. Ingevolge artikel 2 van de Wom kunnen de bij of krachtens de bepalingen uit deze paragraaf aan overheidsorganen gegeven bevoegdheden tot beperking van het recht tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging en het recht tot vergadering en betoging, slechts worden aangewend ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Wom kan de burgemeester naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder c kan een verbod slechts worden gegeven indien een van de in artikel 2 genoemde belangen dat vordert.

Verweerder heeft in het Demonstratiebeleid gemeente Den Haag (Demonstratiebeleid) ten aanzien van het kernwinkelgebied opgenomen dat demonstratieve optochten en grote stationaire demonstraties door/in het kernwinkelgebied niet worden toegestaan, omdat het in het kernwinkelgebied erg druk is met bezoekers, toeristen, winkelend publiek, openbaar vervoer etc. De voorzieningenrechter is van oordeel dat dit beleid niet op voorhand onredelijk of onrechtmatig is.

4.3. De voorzieningenrechter is van oordeel dat gezien het toetsingskader en de gegeven motivering van verweerder het bestreden besluit in bezwaar stand kan houden. De door verweerder opgelegde beperking acht de voorzieningenrechter op voorhand niet onredelijk of onrechtmatig.

4.4. Verzoekers hebben zich onder verwijzing naar artikel 6, vierde lid, in samenhang met artikel G, van het ESH op het standpunt gesteld dat omdat het hier gaat om een collectieve actie minder snel een beperking mag worden opgelegd. De voorzieningenrechter volgt verweerder in zijn standpunt dat het hier een demonstratie betreft en dat deze demonstratie dus ook getoetst dient te worden aan de Wom. Voor zover verweerder met betrekking tot deze demonstratie naast de doelcriteria van de Wom al rekening moet houden met artikel 6, vierde lid, van het ESH is de beperking in overeenstemming met de criteria voor het beperken van dit recht. Zoals verweerder uiteen heeft gezet is de beperking in dit geval bij wet voorzien, te weten de Wom, is de beperking noodzakelijk voor de bescherming van de rechten van anderen en voor de bescherming van de openbare orde en is de beperking proportioneel.

4.5. Zoals hiervoor is overwogen kan het recht op demonstratie worden beperkt in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Om dit te rechtvaardigen moet verweerder in dit geval voldoende aannemelijk maken dat aan de door verzoekers gewenste route in het belang van het verkeer de door verweerder opgelegde beperking moet worden gesteld. Voorts moet verweerder voldoende aannemelijk maken dat er een gerechtvaardigde vrees voor wanordelijkheden bestaat en de beperking noodzakelijk is om deze wanordelijkheden beheersbaar te houden. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is verweerder daarin geslaagd. Verweerder heeft zich daarbij kunnen baseren op het advies van de politie van 12 maart 2019.

4.6. De beoogde route loopt deels door het kernwinkelgebied van Den Haag. Met name de route langs de Hofweg en het Spui is volgens verweerder niet geschikt voor een demonstratieve loop. Verweerder heeft terecht van belang bevonden dat het Spui midden in een kernwinkelgebied ligt, dat het een directe verbinding vormt tussen het centraal station Den Haag, het Hollands Spoor en het centrum van de stad en gebruikt wordt door winkelend publiek, werkende mensen, toeristen, studenten, bevoorradingsverkeer en overige passanten met als gevolg dat er een ongewenste vermenging kan ontstaan met de demonstratie. Het betoog dat de demonstranten door het dragen van verschillende kleuren hesjes van niet-demonstranten zijn te onderscheiden, kan niet tot een ander oordeel leiden, omdat de Hofweg en het Spui onderdeel zijn van de calamiteitenroute van hulpdiensten en de werkruimte voor de politie en de mogelijkheid voor passanten om zich te onttrekken aan de demonstratie zeer beperkt is. De politie heeft in zijn advies hierover gesteld dat de omstandigheden ter plekke, in combinatie met de aard van de betreffende locatie en de grootte van de demonstratie, een veilige werkruimte om eventuele problemen het hoofd te bieden en groepen te kunnen scheiden, ontbreekt. Dit klemt volgens de politie te meer nu er daadwerkelijk een tegendemonstratie is aangemeld, die bovendien de demonstratieve loop wil verstoren en blokkeren. Het betoog van verzoekers dat het een éénmansactie betreft faalt. Verweerder kan niet anders dan deze aanmelding serieus nemen en uit te gaan van het bij die aanmelding opgegeven aantal van dertig deelnemers. Ook heeft verweerder van belang kunnen achten dat bij de politie signalen blijven binnenkomen dat ook havenarbeiders zich bij de demonstratie zouden willen aansluiten, ondanks dat verzoekers hebben aangegeven dat zij niet welkom zijn bij de demonstratie vanwege eerdere negatieve ervaringen. De omstandigheid dat verzoekers met de betreffende havenbonden hebben afgesproken dat havenarbeiders niet zullen deelnemen aan de demonstratie, maakt niet dat de politie en daarmee verweerder deze signalen naast zich neer kunnen leggen. Verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat ook rekening gehouden moet worden met het scenario dat havenarbeiders alsnog zullen proberen aan te sluiten bij de demonstratie en dat dit zou kunnen leiden tot ongeregelde heden. De politie kan op de ingekorte route beter ingrijpen in het geval zich eventueel wanordelijkheden voordoen.

4.7. Verweerder heeft aangegeven dat de alternatieve route minder druk is, waardoor er minder risico bestaat op vermenging met anderen, en verkeerstechnisch tot minder problemen leidt. Anders dan bij de beoogde route biedt de alternatieve route de mogelijkheid tot het tijdelijk omrijden van het openbaar vervoer. De HTM heeft aan verweerder bevestigd dat de demonstratieve loop door het kernwinkelgebied zal leiden tot volledige stillegging van het openbaar vervoer tussen het zuidwesten van Den Haag en het Hollands Spoor.

4.8. De voorzieningenrechter acht het voorts niet aannemelijk dat de calamiteitenroute tijdens een demonstratieve loop van 10.000 demonstranten door het kernwinkelgebied vrij

kan worden gehouden. Hierbij speelt de overweging dat een demonstratieve loop op een locatie waar hulpdiensten vrij baan moeten hebben meebrengt dat niet alleen de verkeersveiligheid in gevaar komt maar ook de hulpverlening als zodanig.

4.9. Dat er bij een vergelijkbare actie in 2015 zich geen problemen hebben voorgedaan, maakt niet dat verweerder er daarom vanuit moet gaan dat zich bij deze demonstratie ook geen problemen zullen voordoen, omdat de situatie in het kernwinkelgebied niet meer is te vergelijken met de situatie in 2015. Verweerder heeft toegelicht dat het sinds 2015 drukker is geworden in het kernwinkelgebied van Den Haag door de vestiging van appartementencomplexen, winkels (zoals Primark) en de campus van de Universiteit Leiden. Ook heeft verweerder aangegeven dat voor de demonstratie in 2015 een aanmelding gedaan voor 5.000 demonstranten en dat de daadwerkelijke opkomst weliswaar hoger was dan de opgegeven 5.000 demonstranten, maar aanzienlijk lager dan het door verzoekers opgegeven aantal van 7.500. De omvang van de huidige demonstratie is niet te vergelijken met de omvang van de demonstratie in 2015.

4.10. Voor zover de verwijzing naar de Nederlandse Veteranendag moet worden beschouwd als een beroep op het gelijkheidsbeginsel, overweegt de voorzieningenrechter dat de Nederlandse Veteranendag geen vergelijkbaar geval betreft. De Nederlandse Veteranendag is immers geen demonstratie maar een evenement en de Wom daarop niet van toepassing is.

4.11. Dat de route die verweerder heeft bepaald te kort zou zijn, is niet aannemelijk gezien de ervaringen die verweerder recentelijk nog heeft opgedaan met de recente demonstratie van 15.000 klimaatdemonstranten. Er is geen reden om aan te nemen dat de alternatieve route niet geschikt zou zijn voor 10.000 demonstranten.

4.12. Ten slotte overweegt de voorzieningenrechter dat het recht op betoging door de opgelegde beperking naar haar voorlopig oordeel niet onevenredig wordt beperkt. Niet gezegd kan worden dat de beperking het recht op betogen illusoir maakt of dat de beperking betrekking heeft op de inhoud van de betoging. Verweerder heeft er hierbij terecht op gewezen dat verzoekers met de alternatieve route door het centrum van Den Haag haar boodschap aan een groot publiek kenbaar kan maken.

4.13. Hoewel de voorzieningenrechter begrijpt dat verzoekers de wens hebben om langs het gebouw van de Tweede Kamer met de zogenoemde artikel 1-bank te lopen en zij niet twijfelt aan de intentie en het vermogen van de deelnemers de demonstratie zo ordelijk mogelijk te laten verlopen, maken alle omstandigheden bij elkaar dat een demonstratieve loop via de Hofweg en het Spui niet mogelijk is. Verweerder heeft zwaarwegend en doorslaggevend belang mogen hechten aan het zoveel als mogelijk zeker stellen van de openbare orde en de verkeersveiligheid, ten dienste waarvan de route is aangepast. Verweerder heeft hierbij van belang mogen achten dat de demonstratie, met naar verwachting ongeveer 10.000 deelnemers, rond het begin van de avondspits zal plaatshebben.

4. De voorzieningenrechter wijst het verzoek af.

5. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

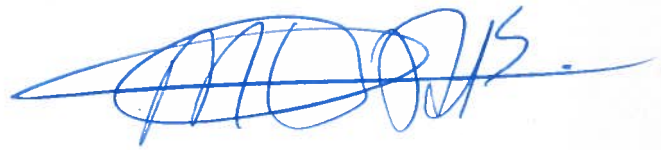
Beslissing

De voorzieningenrechter wijst het verzoek om een voorlopige voorziening af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. M.J.L. van der Waals, voorzieningenrechter, in aanwezigheid van Y.E. de Loos, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 15 maart 2019.

griffier

voorzieningenrechter

Afschrift verzonden aan partijen op:

15 MRT 2019

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak staat geen rechtsmiddel open.